

FOAIE

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Duminică 31. August.

1841.

МЪИЕСТРІА.

А кѣпоаще характеръл отълѣи дѣпъ нас.

Мѣлди оамені кѣдетъ, кѣмкъ окіи ар фі органеле дѣпъ каре фіецекаре характер сар пѣтѣ кѣпоаще, цѣндѣсе дѣпъ вѣкѣ зикалъ: „Окіи отълѣи сѣптъ оглѣнда сѣфлѣтѣлѣи, тѣпѣи кѣдетърѣлор сале, дп трѣпшій даръ тревѣе сѣ четѣм.“ Дпсѣ фѣнд окіи пѣде органе дп фада отълѣи фѣарте мѣшкѣтоаре, ші зппор де дпкѣс, пѣ пѣтем ащепта дп прѣчина ачѣаста чѣва адевр дела дѣпшій, пептръ ачѣеа сѣ остѣніт ѣпѣи а аѣла дп фада отълѣи алт орган, каре есте кѣ мѣлт маі вѣп ші маі адеврѣрат крѣтерѣи, а кѣпоаще гѣндѣрѣле отълѣи дѣпъ дѣпсѣл, ші ачѣаста есте Насѣл.

Насѣл дптропѣзъ дп мѣжлокѣл фѣеѣи поастре, ел стѣ ла тоате вѣгѣрѣле де сѣпъ пѣкѣлтѣит, ші пѣшѣ аскѣнде пѣчѣи одатъ трѣфаша са формѣ. Дѣчѣи дакъ вом пѣтѣ вреодатъ зѣче, „насѣл есте сѣфлетѣл отълѣи“ атѣпчѣа вом ведѣ ші вом кѣпоаще кѣлт есте де дескѣс кѣмпѣл дпн партѣ ачѣаста пептръ фѣіолоѣіе. Нічѣи зп от ѣѣ ва трѣче пѣ дѣпгъ поѣ, ка сѣ пѣ цѣім де есте цѣенѣ, сѣѣ м- іѣ, пѣчѣи о дамъ пѣ ва дптра дп салоане, ка сѣ пѣ цѣім, де

есте вѣпъ сѣѣ рѣсѣѣдатъ, кѣ пѣдѣпъ дп-делетнѣіре вом кѣпоаще de прѣндѣрѣ фѣіеце-кѣрѣіа от, дпкѣлт пѣмаі дпн ведѣрѣ насѣлѣи вом пѣтѣ зѣче: ачѣаста есте зп адвокѣт, зп жѣде, зп пѣгѣдѣитор, зп доктор ш. а. Ачѣаста ар фѣи о цѣімгъ каре de сар дптемеіа, чѣле маі фѣрѣмоаще теорѣи пѣ ар дпгѣдѣі, де време чѣ нічѣи довезі пѣ пѣар лѣпсѣ, еа ар авѣ адеверѣнде історѣче ші мѣртѣрѣи дпн веакѣл трѣкѣт, кѣ зп кѣ-вѣптъ тоате чѣі тревѣе. Чѣле 15. мѣліоане де капете, каре докторѣл Гал леаѣ стрѣас спре дптемеіарѣ сѣстемеі сале крапѣіолоѣіче, ар фѣи пѣміка дѣпгъ теорѣа насѣлѣи, дакъ сар остѣніт чѣнева а пѣмѣра пѣл-деле каре дпн теорѣа насѣлѣи ле поате дѣдѣче.

Дѣла насѣрѣле тѣмпѣте пѣпъ ла ачѣлѣ ларѣі, каре се лѣдѣск дп мѣжлокѣл фѣеѣі ка ші о пѣчоакѣ, сѣптъ маі мѣлте форме, дпсѣ пѣтѣндѣсе ачѣстѣ тоате рѣдѣче ла трѣі. фѣндѣментале, поѣ пѣмаі деспре ачѣстѣ вом ворѣи ачѣеа, кѣ ачѣеіа вѣгаре де сѣпъ, кѣмкъ форма, лѣпѣімѣ, лѣдѣімѣ, ші кѣпрѣндѣрѣ насѣлѣи сѣптъ дп рѣлаѣіе кѣ дпсѣшѣрѣле отълѣи чѣле дпцѣлеѣгѣтоаре.

1. Насѣл тѣмп. Ачѣаста формѣ де нас есте маі пѣдѣп десѣлѣітѣ, зпде дп-чѣе, аколо іарѣшѣ се гатѣ. Есте насѣл лѣі Сократ, Ксѣнофон, Ісон, есте даръ нас

философск, зп ом кѣ аша нас тѣртіт зъ рѣде нічі одагъ, ші аре діспозіціе ла гълънаре.

2. **Насъл грѣс.** Ачеста се рѣдінъ ка ші зп мѣнте днтре ображі ші ажнще дела зп зпгѣ а гѣреї пѣнъ ла алгъл. Ачеста есте насъл септіментелор, насъл сатірѣлї. Ън ом кѣ аша нас, се прїведее фоарте віне ла о насъл віне днзѣстратъ, кѣчі дакъ нѣ гѣндееце мѣлт, ел вѣ ші мѣнѣкѣ віне, ші де ші нѣ е астѣелїз де ом плѣкѣт дн товѣрѣнїе, ел щїе сѣнї петрѣкѣ днсѣнї кѣ сіне, ші дї маї плаче а стоарче о вѣтелїе де віа, декѣт а чегї о поезіе, дї маї плаче а днѣла ла оспеге, декѣт ла о прелекціе академїкѣ. Насъл грѣс фѣрѣ варїетѣдї есте прототїпѣл протїеї, іарѣ дакъ есте модїфікат саѣ дн лѣнїме, саѣ дн формѣ, атнечеа есте тїнѣл сѣвтіеї вікленї, ші а челаїнеї.

5. **Насъл лѣнг.** Ачеста е насъл поетїеї, насъл інтрїцілор, насъл мїптеї днпалте. Арістофанес авѣ зп нас фѣрѣ сѣмѣ лѣнг. Съ зіче кѣмкѣ дѣпъ Платѣс ар фї алергат вѣїадїї пе злїде, фїнд кѣ авѣ нас фѣрѣ сѣмѣ ешїт дїн профїлѣ фегїї, Racine, Voileau, Moliere авѣ насѣрї моделѣрї де марї. Валтерскот, Шїлер, ВікторХѣго, Ламартїн днтѣреск адевѣрѣл ачестїї прїнчїп. Ън ом фоарте днвѣдат дѣдѣ пѣрерѣ са деспре піскарї версѣрї релє аша: „Кѣм се маї фїе ші авѣторѣл лор поет, вѣзѣтаѣ чїнева ла Ноедї насъл тїмпїт?“ Днтре чегї кѣ насъл лѣнг помєнїт днкъ пе Лѣвїг ал 15-лѣ шї пе Махїавел, ші адѣогѣм кѣмкѣ насъл лѣнг афарѣ де поезїе маї кѣпрїнде дн сіне вікленѣгѣл шї фалсітатеа. Іате днсѣмѣ де чегї кѣ насъл лѣнг —

Асарѣ де ачестѣ треї категорїї де насѣрї, адекѣ насѣ тѣмпн, грѣс шї лѣнг, каре сѣнїт пѣнктѣрїле кѣлмеї ачестїї поавѣ щїїнѣтѣ, днкъ маї сѣнїт о мѣлїме де варїетѣдї де насѣрї: адекѣ нас дрєнт, нас стрѣмѣ, кѣкѣїат, аркѣат, кѣрлїгат ш. а. каре маї мѣлт саѣ маї пѣдїн се апропїе де дескрїпшї тїпї.

Dr. Vasile.

ДЕСКРІЕРЪ КАДРѢЛѢИ

A L D O I L E

din istoria Moldovii,

днтѣдошїтор пе Стефан Чел Марє
кѣзѣнтїнд ал сѣѣ testament полїтїческ.

Молдова, а кѣрїа Історїе, денрїндерї шї прѣдѣкѣтѣрї сѣнїт маї пѣдїн кѣвоскѣте. Езропїї, де кѣт а мѣлтор алторї Цѣрї челор маї денѣртате, шї карѣ дѣнѣтее асѣз а лѣмїї лѣаре амїнѣ пѣмаїнрїн а еї позїціе дн мїжлокѣл а трїї пѣтернїчї Імперїї; ачѣстѣ шїкѣ царѣ аѣ авѣт дн векѣрїле трекѣте о епохѣ мѣдоаѣст де інтересанте днтѣмплѣрї, атѣт пѣнѣтрѣ а лор харакѣтїр, кѣт шї пѣнѣтрѣ днрїзрїрѣ че еле аѣ авѣт асѣпра стѣрїї полїтїче а Езропїї рѣсѣрїтане; днтѣмплѣрї, пе каре пѣмаї пѣфїнда зпѣї вѣн скрїїтор пѣмѣнтїн лѣѣ лїпсїг де чїасте а фї днтрѣлокате днтре фаптеде класїче а історїї поѣ.

Александрѣ чел Бѣн, ачест Нѣма (*) а Молдовенїлор, дн кѣрсѣл зпєї

(*) Нѣма Помпїліѣс ал доїле Краї а Ромїї ла авѣл 714 днпайнѣ D. Іс. Хс. аѣ фост днтѣлїл лєпїзїтор шї евлавїос днтемєїтор а Імперїеї Романе.

веричите domnii de 32 ani, аѣ fost органи-
зат дара, че дѣнъ прѣзлѣ варварилор аѣѣ
de поѣ се дѣмнопорасѣ.

Ачест Domniaѣдат леѣи, аѣ ашезат о Іе-
рархіе Бісеричѣскѣ неатѣрнатѣ ші шірінлѣнѣ-
роасе евлѣвоасе ашезѣмѣнтѣ пѣлѣкте лѣи
Dumnezei, аѣ дѣсѣледит не лѣкѣиторі кѣ сѣм-
дирі религіоасѣ ші патриотиче пріп каремѣлат аѣ
спорит пѣтерѣ мораль а попорѣлѣ сѣѣ.

Дѣтокнитѣ оїнд дѣ лѣвѣнтрѣ пріп а-
семене дѣделенте леѣвирі, Молдова аѣѣ
трѣвѣндѣ а статорнічї а еї легѣтѣрї de
динафарѣ кѣтрѣ Полонїа ші Ынгарїа, крѣи
рѣсѣвоїаче ші рѣснїтоаре, карїле, се чер-
та дѣтре сїне деспре протекѣїа асѣпра
Молдовїи, ші тот одатѣ іа маї аѣѣ а сѣ
сїгѣрїнсї деспре прїмеждїїле не апѣрате de
каре тоатѣ кредїпѣлатѣ ера аменїдатѣ
пріп армеле лѣи Маомед ал доїле, а кѣ-
рѣїа скопос ера а статорнічї дѣ лѣте о
Монархїе зпїверсалѣ (овѣѣѣскѣ).

Ачѣстѣ грѣ сарчїнѣ ера менїтѣ лѣи
Стефан ал шеселе, карїле, пріп а сале
фанте іроїле, шї аѣ кѣдїгат пѣте de Ма-
ре. Дѣделент дѣ полїтїкѣ ші ачел дѣ-
тѣ повѣдѣитор ші оѣѣп а векѣлѣ сѣѣ,
пріп некоптенїте вїрѣнѣе, пѣртате асѣпра
паѣїлор дѣвечїпате, ачест Domn аѣ дѣте-
меет шї аѣ пѣстрат неатѣрнарѣ ші сла-
ва патрїї сале, дѣ кѣрѣерѣ ѣнеї domnї маї
шѣл de 47 ani.

Дѣнѣ че аѣ дѣфѣрѣнат не дѣштанїї
сѣї чїї дїп лѣвѣнтрѣ, ел аѣ дѣторс армеле
сале асѣпра Тѣрчїлор ші Тѣтарїлор. Бі-
рѣнѣїїле сале іаѣ кѣдїгат пѣте de скѣт
акредїпѣтѣдїї, Тїтѣл тѣрец карїле
дѣсѣ аѣ жїгнїт амѣїдїа лѣи Матїеш Кор-
вїѣс, тарїле краї а Ынгарїї, карїле дорѣ
сѣ аїѣ зп асемене тїтѣл, шї карїле de а-

тѣнче дѣченѣсѣ а желтї шїжлоаче спре а
сѣпѣне не Стефан дѣ пѣтерѣл Васалї-
лор (аскѣлтѣторїлор) сѣї. Дар ла анѣл
1467, дѣтрѣ зп рѣзѣвоїѣ пѣвѣлїлор, кѣнд рѣз-
ѣѣтѣсѣ дѣ Молдова, дѣвїнс оїнд шї рѣ-
нїт ла ѣѣтѣлїа de ла Баїа, ачест таре
Браї ал Ынгарїї сѣѣ ѣкѣт алеат а лѣи
Стефан, шї дѣнѣ дѣфѣрѣнѣерѣ чѣ кѣ
сѣпѣт а Полонїлор, comendїїдї de дѣсѣнї
країл лор Іоан-Алѣерт, аѣ зрнат зп
трактат de паче шї de аїанѣїе дѣтре Мол-
дова шї Полонїа.

Сїгѣрїнсїндѣсѣ деспре планѣїїле ам-
вїдїоасе але ачестор доѣ крѣїї, Стефан
дѣтрѣвѣнѣдїа шїжлоачїле пѣтерїї лор пѣнтрѣ
овѣѣѣскѣ тѣлѣтѣїре, Арміїле амѣтѣроасе а
сѣнѣиторїѣлѣ de Константїнополї, асемїне
шї ачеле а дѣфѣрїкопѣтѣлѣї Баїазет, дѣ
маї тѣлте рѣндѣрї аѣ черкат че поате зп
тїк попор карїле, повѣдѣїт de зп шѣф
їроїческ, сѣ лѣнтѣ пѣнтрѣ пѣстрарѣ Релї-
гїї шї а словозепїї. De вїрѣнѣїїле сале
аѣ рѣсѣнат тоатѣ Еуропа, шї Папа de Ро-
ма серѣа не апѣрѣторїѣл кредїпѣтѣдїї.
Наѣїа дѣрїї ротѣлѣнѣїї, дѣфѣрѣнѣндѣсѣ
дѣ кѣтеѣа рѣзѣоасе, аѣ прїмїт Domnї аленїї
de Стефан, шї о парте а пѣтѣлѣтѣлѣї
лор аѣ тѣрїт не Молдова деспре дара de
ѣос. Лѣкѣиторїї тѣнтенї ал Арѣѣлѣлѣї
(Сѣкѣїї) невоїдїї аѣ fost а ошї дѣ арміа
Moldovenilor шї велїжїа остапїлор лѣи
Стефан адесе орї аѣ рѣпт корѣл шѣл-
дрїї шї аѣзрїї тѣтѣреѣїї.

Патрѣзечї de Мѣпѣстїрї шї Бісерїчї,
зїдїте de Стефан, дѣвечнїческ адѣчѣрѣ
амїнте de атѣте а сале Бірѣнѣе.

Ачест Domn аѣ fost пріп легѣтѣрї
de фамїліе дѣкѣскрїт кѣ дѣпѣраѣїї Грѣчїї
шї кѣ тарїле Цар Іван-Васїлевїч, шї Di-

*)

мітрі, непотъла лѣи Стефан деспре фійка са Елена, ера менит а мощені Корона Росіи.

Темът ши респектъит де дъшманіи лѣи, извит де ай сѣи сѣпъши пѣн ла градъла де евлавіоасъ дпкинаре, Стефан дпълдасъ пе Молдова ла вжрѣла тѣрїрїи ши фери-чїрїи, дар атѣтъ спорїре ши славъ, рѣ-скъмпѣратъ прїн рїзрї де сѣпце, авѣ сѣ дпчетезе кѣ дѣпсѣл!

Дпмѣтрѣнит дп мїжлокъла вѣтълїи-лор ши а лѣителор (полїтїче, лѣжнд ампїте асѣпра стѣрїи дпмпредїѣр а Европїи, ел пѣ ш'аѣ тѣгѣдїт прїмеждїїле де каре патрїа авѣ сѣ сѣ дпмпресоаре дѣпъ а са моарте, дїп партѣ паѣїлор дптѣртате ши дп атѣте рѣндѣрї де дѣпсѣл стерїте, ши маї алес дїп партѣ Тѣрчїлор карїи сѣпѣсѣсъ акѣм пе Ыгарїа. Дар адѣпка лѣи дпцѣ-лѣпчїзне аѣ вїедѣт ши дѣпъ моартѣ са прїн сѣѣтѣрїїле че аѣ дат компатрїодїлор дп ал сѣѣ Теотамент полїтїческ, карїле авѣ сѣ сїгѣрїпсаскѣ соарта Молдовїи.

Непѣтїпчос де вжрѣстѣ ши де остепеле, Стефан аѣ кемат дп вара апѣлѣи 1504, дп капїтала Сѣѣѣва, о Обѣдѣскѣ Адѣнаре, ши дѣпъ сѣжнта Літѣргїе, дп-тѣрпѣндѣсѣ ла палат, дп фїїнда Боерїлор ши а кѣртезанїлор, аѣ ростїт кѣтрѣ фїѣл саѣ Бордан ачесте дпсѣмпѣтоаре кѣвїпте.

„О фїїѣл меѣ Бордан! ши вої тоѣ ай меї прїетїні ши компанїонї де атѣте трїѣтѣрї, вїдедїтѣ актїз апроане де а дп-тѣрна патѣрїи трївѣтѣл (даждїа) еї. Тоатѣ тѣрїрїѣ трекѣтеї меле вїедї есте асепїне знеї пѣлѣчїрї, че сѣ пїерде дп дптѣперїкѣл попѣїи, зп мѣрїторїѣ пѣ се маї поате дптѣрна пре зрїїле сале, кареле асепїне зпїї верме де пѣтѣнт, времелїчеще аѣ

петрекѣт кѣрарѣ вїедїи, кѣжнд моартѣ вїпе спре аш лѣа дрептѣрїле сале. Дпсѣ пѣ есте ачеста кѣвѣнтѣл дпспѣїтѣнтѣрїи меле, кѣчї шїѣ кѣ мїнѣтѣл пѣскѣрїи аѣ фост чел дптѣи пас че ам фѣкѣт кѣтрѣ тор-мѣнт. Чееа че тѣ тѣлѣзрѣ есте трїста дптрїжѣре де а vedé дпмпредїѣрѣл вострѣ пе Солїман че аменїндѣ соарта ачестеї Цѣрї, карїле пептрѣ де а о сѣпѣне, ва з-пелтї тоатѣ пѣтерѣ са. Ел прїн арме аѣ кѣпрїнс чѣ маї mare парте а Ыгарїеї, пре-кѣт ши Крѣтѣл, че пѣ кѣпоцѣ маї пай-те нїчї зп Domnitorѣ streїn, дптродѣкѣжнд Леѣѣ Махomedанѣ дп ачѣ Царѣ; Бесара-вїа аѣ фост театрѣл вїрїпдїлор ши Ромѣ-нїи, карїи де ши сѣнт ай поцрїи дъшманї, тотѣши дпсѣ крещїнї ка ши пої, саѣ сѣ-пѣс скїптрѣлѣи сѣѣ, кѣ зп кѣвѣнт, чѣ маї алѣсѣ парте а Асїеї ши Европїи аскѣлтѣ де леѣїле сале. Немѣлѣтѣмїндѣсѣ кѣ тро-пѣл дпмѣтрадїлор Romanї, ел пѣш тѣр-ѣпеще dorїнда де а маї кѣшїга Цѣрї кѣ-прїнѣжнд дп іпїма са Domnїа а тот пѣ-мѣнтѣл. Дѣпъ че аѣ сѣпѣс атѣте про-вїндїи, ши аѣ депѣртат тоате дпмпїедѣкѣ-рїле, оаре кредїдї кѣ ва крѣда пе Молдо-ва афѣлтоаре дпайнтѣ порѣїи сале, дпкѣп-ѣзратѣ дїп тоате пѣрѣїле кѣ провїндїи де сѣнт алѣї domnїе? Маї алес де темът есте ка пѣ дпдатѣ че ва сѣпѣне тоатѣ Ыгарїа, сѣ пѣ кадѣ асѣпра Патрїеї поастрѣ кѣ тоате пѣтерїле сале. Лавечїнїи поцрїи пѣ пот-кѣзта фѣрѣ а пѣ лакрѣма, де ла Полонї ка де-ла нїще нестаторнїчї ши фѣрѣ пѣтере пѣ сѣ поате аѣпента ка сѣ стее дппротїва Тѣр-чїлор; Ыгѣрїи де сїне саѣ арѣккат дп фїе-рѣ, Германїа есте атѣт де дпвѣлѣїтѣ кѣ грїжїле дїп лѣзптрѣ, дпкѣт пѣї рѣтѣне нїчї воїндѣ нїчї пѣтере де а сѣ дпмѣртѣ-

ши де челе че съ дитѣмплъ пе дѣнафаръ де хотарѣ еѣ. Аша даръ кѣмпѣнѣнд триста старе а тѣтѣрор дѣрилор дѣн прецѣрѣл пострѣ, парѣмѣсъ къ нѣ рѣтѣне алт мѣжлок маѣ дѣдѣлент, де кѣт, дѣтре релѣ че пе аменѣцѣ, съ аленет ачеа че съ ва пѣрѣ маѣ де сѣферѣт. Дѣдѣлентѣл корѣверѣсъ нѣ дѣтѣнде нѣчѣ одѣноарѣ вѣнтре релѣ сале дѣпротѣва вѣнтѣрилорши фортѣнѣлор: поѣ нѣ нѣ пѣтем дѣкредѣ дѣ пѣтерѣде поастре, аѣтѣорѣрѣлѣ стрѣѣне сѣнт депѣртате ши несѣгѣре, ѣарѣ прѣмежѣдѣ есте апроапе ши неапѣратѣ. Дрепт ачеаа съ кѣвѣне а алене маѣ вѣне съ дѣтѣлѣнѣзм аспрѣмѣ соартѣ, де кѣт прѣн врѣтѣтѣл армелор съ трезѣм пе Леѣл. Сѣпѣнерѣ поастрѣ ва фѣ асемене тѣнѣ апе ревѣрсате ла време аспра ачестѣѣ флакѣре че о ведѣдѣ апроапе де а ѣзѣкѣнѣ. Афарѣ де ачѣста еѣ нѣ вѣд алтѣ скѣпаре а дѣтѣмплѣна дѣртѣмарѣ поастрѣ; пентрѣ каре дѣ ачесте депе тѣртѣ мѣнѣте а вѣдѣдѣ тѣле, вѣ сѣтѣтѣсѣкъ къ тоатѣ драгѣстѣ тѣнѣ пѣрѣнтѣ ши фратѣ, ка съ вѣ сѣргѣдѣдѣ а дѣкѣе токѣмеле къ Солѣман: дѣкѣт де ведѣ пѣтѣ довѣндѣ де ла дѣпсѣл: пѣстрарѣ Леѣлор воастре Бѣсерѣчѣдѣ ши Полѣтѣчѣдѣ, ачѣста ва фѣ о паче кѣвѣнѣоасѣ, макар де ар фѣ ши сѣпт тѣтѣл де Сѣзѣренѣтате (дѣкѣпаре). Кѣчѣ маѣ де фолос ва фѣ пентрѣ воѣ а черка дѣдѣрарѣ де кѣт савѣа лѣѣ. Іарѣ дакъ дѣн прѣтѣвѣ вѣ сар прѣпѣлѣ алтѣ кондѣдѣдѣ, нѣ прѣцѣтатѣдѣ нѣчѣ кѣт, маѣ вѣне а тѣрѣ къ арѣа дѣ тѣлѣ, апѣрѣнд Леѣфѣ ши словѣзенѣа Патрѣѣѣ воастре, дѣкѣт пе дѣтѣе але лѣса дѣ прѣада непорѣчѣрилор вегете ши а фѣ дѣфѣтатѣдѣ прѣвѣторѣ дѣртѣрѣѣ патрѣѣ. Дѣкѣт съ нѣ вѣ дѣноѣдѣдѣ кѣт де пѣдѣн, къ Дѣтѣпѣзѣтѣл пѣрѣндѣлор пощрѣѣ, сѣпѣтѣрѣл ѣз-

вор ал мѣнѣнѣлор, нѣ съ ва дѣдѣплѣка одѣнеоаре, ши нѣ съ ва дѣдѣра де лакрѣтѣмѣле дѣкѣнѣторѣмѣр съѣ, ши рѣвѣрсѣнд къ дѣтѣлѣнѣзгаре харѣл съѣ прѣсте воѣ, вѣ ва трѣметѣ воѣ одѣнеоаре тѣлѣгѣере, вѣндѣкѣнд рѣнѣле ши статѣрнѣчѣнд пе тот дѣзѣна вѣѣтоарѣ воастрѣ соартѣ.“

Кадрѣл, пе карѣле дѣскрѣе ачѣстѣ скѣртѣ ѣсторѣѣре, дѣтѣдѣошазѣ мѣнѣтѣл дѣ каре Стефан кѣвѣнтѣзѣ ачеле депе тѣртѣ кѣвѣнтѣ а тѣстатѣнтѣлѣѣ съѣ; тоатѣ Адѣнарѣ есте ѣадѣкѣ дѣтрѣстатѣ. Дѣкѣтѣ ел шѣде доамѣна, карѣ аѣ фост алѣѣ а чѣнѣвѣ соѣѣ; спре стѣлѣга стѣ вѣреднѣкѣл М. Логѣфѣт Тѣзѣтѣ, карѣле дѣ тоатѣ кѣрѣцѣрѣ Домнѣѣ лѣѣ, пѣрѣрѣ аѣ фост ал съѣ де апроапе сѣтѣвѣтор ши карѣле, шѣпте анѣ дѣпѣ тоартѣ лѣѣ Стефан, аѣ пѣс дѣ лѣкѣрѣе кѣпрѣндѣрѣ Тѣстатѣнтѣлѣѣ, мергѣнд ла Бѣда ла Сѣлѣтанѣл Солѣман 1. карѣле дѣкѣнѣѣзрасѣ къ арѣме ачѣстѣ четатѣ.

Ла мѣжлокѣл Кадрѣлѣѣ съ афѣлѣ Прѣнѣдѣнѣ Бордан моѣгенѣтор а кѣражѣлѣѣ, дар нѣ а порѣкѣлѣѣ пѣрѣнтѣлѣ съѣ. Шѣмѣлѣнда ши алѣѣ дѣ гѣндѣрѣѣ — дѣнадѣнѣчѣре, араѣтѣ сѣмѣдѣрѣле де рѣспѣкт ши де аскѣлѣтаре че ѣѣзрѣѣще ачѣѣ де пе тѣртѣ а сале воѣнѣде, Мѣтѣрополѣтѣл Тѣофан, дѣ вѣштѣнтѣ Архѣерѣѣѣ, дѣ ачестѣѣ тѣрѣде дѣтѣмплѣрѣѣ оаре каре аер де сѣпѣдѣнѣе, ши ел кѣтѣ вѣнекѣвѣнтѣарѣ черѣаскѣ аспра ачелор депе тѣртѣ дѣрѣнѣде а Сѣзѣранѣлѣѣ евлѣвѣѣос. Ла чѣлѣланѣт капѣт а Кадрѣлѣѣ съ вѣде хатѣанѣл Арѣзѣре коменданѣт а гвардѣѣѣ, останѣ сѣтѣец ши пе-дѣфрѣкошат, ши тѣлѣ дѣн чеѣ маѣ векѣ прѣѣтенѣ алѣѣ Стефан, стѣнд дѣкѣтѣ стѣгѣл наѣѣѣнал, ши рѣзѣ-тѣдѣнѣсѣ пе ал съѣ вѣзѣдѣган, ел съ дѣ-тоарнѣ кѣтрѣ соѣѣ съѣ де арѣме, ши самѣ-

пъ паркъ пѣ ар авѣ тѣмъ пентрѣ дитѣм-
пѣтрѣме. вѣтоаре. Фѣндѣл Кадрѣмѣ есте
кѣпрѣас де Боерѣ шѣ де Останѣ, тодѣ дѣмѣ-
дошѣнд семѣе де дѣтрѣстаре де каре сѣмѣ
кѣпрѣмѣшѣ.

Портѣл есте дѣпѣ орѣгѣналѣтрѣме векѣ.
Стефан аре пе кап корона шѣ тѣпѣка
(сакос) че сѣмѣ трѣмѣс Домѣнѣлор Молдо-
вѣи де кѣтрѣ дѣмпѣратѣл Палеолог. Тро-
пѣл сѣмѣ есте кѣпѣцѣсрат де трофеѣ алкѣ-
тѣитѣ дѣп стѣгѣтрѣме фелѣвѣрѣтелор пацѣи, дѣ-
трѣ адѣчерѣ аминте а вѣрѣинделор пѣртате
асѣпра Дѣгѣрѣлор, Полопѣлор, Тѣрѣлор, Ар-
деленѣлор, Ромѣнѣлор шѣ Тѣтарѣлор.

Пе пѣретеле Спѣтѣрѣи, дѣсѣпра Ико-
анѣи, сѣмѣ веде дѣ пѣатрѣ сѣмѣнат пѣмеле лѣи
Драгон-Водѣ дѣтѣмѣитор статѣлѣи Мол-
довѣи, ла анѣл дела зидѣре 6860 (1350 де-
ла Хе), спре стѣпѣга есте пѣмеле лѣи А-
лександрѣ чел Бѣн, ла анѣл лѣмѣи 6910
(1401) шѣ алѣтѣре кѣ трон сѣмѣ веде пѣ-
меле лѣи Роман че аѣ фост вѣр а лѣи Сте-
фан.

Фѣлтѣрѣф ачѣста, афарѣ де предѣзѣрѣф
ѣсторѣкѣ, есте дѣнкѣ маѣ тѣмѣл ѣнтересантѣ
пентрѣ кѣвѣмѣтѣл кѣ кѣ арѣсторѣл ачѣстѣи
акт, шѣ а дѣрѣтрѣлор кѣтрѣ ел легате сѣмѣ
пѣстрат прѣвѣлегѣиле Молдовѣи.

Фамѣлиле челе векѣ а Молдовѣи вор
афла дѣ ачѣстѣ Адѣнаре а Боерѣлор, пе
аѣ лор стрѣмошѣи, а кѣрора Евлавѣе, па-
триотѣзмѣ, вѣпѣре, статорѣнѣче шѣ кѣраж, даѣ
спре моцѣенѣре сѣвѣнѣрѣрѣ (адѣчерѣ аминте)
вредѣнѣче де мѣраре шѣ де респект.

Ачѣст Кадрѣ Исторѣк сѣмѣ вѣрѣит де D.
A. F. Асакѣ карѣле аѣ фѣкѣт шѣ дескрѣе-
рѣ, ѣар D. I. Мѣлер лаѣ дѣсѣмѣнаѣ пе

пѣатрѣ кѣ о пѣмерѣре каре фаче чѣнстѣ
талѣнтѣрѣлор ачѣстѣи арѣтѣст. Іанѣи 1834.

А Л М А К С.

Алмакс се пѣтѣск ла Лондра пѣше
кѣпѣрѣи, *) каре аѣ адѣс ла деспѣндеждѣвѣре
пе тѣмѣте дѣп дамеле челе маѣ дѣсѣмѣнпате
але Енглѣтерѣи. Врѣмѣ кѣмѣнд сѣмѣ дѣчѣпѣт
ачѣсте кѣпѣрѣи пѣ се шѣе, дѣр пѣмеле Ал-
макс, че поартѣ, есте пентрѣ кѣ локѣл, вѣде
сѣмѣ фѣкѣт маѣ дѣнтѣи, се пѣмѣще астѣел.
Орѣ че ан авѣит повѣстѣнд деспре стѣпѣж-
пѣрѣме деспотѣче, пѣ се поате асемѣна кѣ
деспотѣзмѣл, каре стѣпѣжпѣще ла ачѣсте
кѣпѣрѣи. Тоатѣ лѣмѣ чѣ елегантѣ дѣп
Лондра есте сѣмѣсѣ ла капѣрѣциѣле де а ша-
се даме, каре сѣмѣнт прѣзѣдѣнте але ачѣстѣи
кѣпѣ. Кѣмѣнд есте врѣмѣ кѣпѣрѣлор, ачѣ-
сте даме сѣмѣ адѣвѣ одатѣ пе сѣмѣтѣмѣмѣл,
се ашазѣ дѣмпѣрежѣрѣл вѣнѣи шѣесе рѣтѣн-
де, дѣвѣлѣитѣ кѣ вѣн ковор рошѣ, шѣ се
сѣмѣтѣсѣк деспре порочѣрѣф сѣмѣ пѣпорочѣрѣф
фамѣлиѣлор. Еле аѣ дѣрѣнт де а хотѣрѣж
кѣи сѣмѣ дѣф, шѣи кѣи сѣмѣ пѣ дѣф вѣлетѣрѣи де
ѣнтраре ла ачѣсте кѣпѣрѣи але повлѣцѣи.
Челе маѣ тѣмѣндре фамѣлиѣ се роагѣ де тѣмѣ-
те орѣ ка пѣше чершѣторѣи, пѣмѣл кѣмѣнд до-
вѣмѣндѣск кѣте вѣн вѣлет. Чел че довѣмѣн-
деце вѣн вѣлет ла Алмакс есте сѣгѣр, кѣ
тоатѣ лѣмѣ дѣла ва сокотѣ ка пе вѣн тѣмѣдѣ-
лар ал повлѣцѣи чѣи дѣлѣнтѣи, шѣ есте пентрѣ
о дамѣ сѣмѣ пентрѣ вѣн кавалер позѣциѣ
чѣ маѣ палтѣ, че поате сѣмѣ копѣрѣнѣзѣ чѣне-
ва дѣп лѣмѣ чѣмѣ маре. Нѣпрѣимѣрѣф вѣнѣи

*) Noї зѣчет „валѣрѣи.“

вілет поате съ депъртезе не чінева пен-
тръ тот д'азна дін адъпъріле повледіі.

Комітетъ се алкътвеще, прекъм ам
зіс, де шасе президенте, каре акъм сѣнт:
Контеса де Іерсеі, Маркіза де Лондонери,
Ладі Ковпер, Контеса Кровілов, Ладі Ві-
лглі д' Ересві ші Контеса де Евстон.
Маі пайнте принцеса Ліевен ера а шапгъ.
Ачесте dame сѣнт алесе не віагъ, ші кѣнд
зна се лѣпгдъ, челе рѣшасе алег дн ло-
къл ей не чіне воіеск еле. Ла ачесте але-
цері адесъ се днтѣмилъ ніче інтриці, де
каре ар сокоті чінева, къ нѣ поате съ ле
факъ о дамъ, дар дѣкъ о дамъ де зн
rang аша де палт.

Ачесте валѣрі днчеп регълат не ла
міжлокъл лѣі Априліе, ші дін пѣкъ не
ла міжлокъл лѣі Іюліе. Кавалері, каре вор
съ фіе прііміці ла ачеле валѣрі, сѣнт сѣ-
пзіші ла ачелшіші формалігдці, ка ші да-
меле. Нѣмаі кѣтре чеі кѣ тіглѣрі марі
ші кѣтре фіі чеі маі марі аі фамілілор
нѣ сѣнт аша де страшіче. Предъл сѣв-
скріпціі есте на де 25 леі пентрѣ фіекаре
вал. Маі пайнте ера маі скѣмп, фінд къ
се да ші зн сѣпé; дар акъм нѣ се дѣ алт
пімік, декѣт чѣіш ші лімонадъ.

Нѣ есте де крезѣт кѣт де мѣлтъ сі-
ліндъ дші пѣн фаміліле, ка съ фіе фете-
ле лор прііміте ла ачесте Алмакс. Есте
лѣкрѣ доведіт, къ маі мѣлт се інтересъ-
зъ ла ачѣста, декѣт съ се алѣгъ кѣте
зн фіѣ ал лор де депѣтат, ші неісѣвѣрѣ
ла чѣ д'днтѣі ле дрічінвеще маі мѣлтъ
мѣхпире, декѣт ла чѣ дін зртъ.

Адевѣрат къ о інвітаціе ла Алмакс
скімѣвъ кѣ тотѣл позіціа знѣі фете; днда-
тъ кѣм се дѣче ла ачесте клѣпѣрі, днтрѣ
дн тоате соціетѣділе повледі, поате съ

ле чѣрѣ де невесте ніче тінері, каре алт-
фел нічі с'ар фі зітат ла дѣпселе. Не
лѣнгъ ачестѣ Алмакс аѣ скопѣл де а дн-
лесні късѣторііле, ші президентеле де мѣл-
те орі не тінері, каре дн треі ані нѣ с'аѣ
късѣторіт, нѣ і маі прімеск аколо, фѣ-
кѣнд сокотѣлъ, къ чел че нѣ ші а гѣсіт
дн треі ані содіе, аре де гѣнд съ рѣмѣе
недѣспрат.

Сала знде се фак ачесте валѣрі, есте
зна дін челе маі фѣтосе дін Лондра.
Балѣріле днчеп ла 11 чѣсѣрі. Тоатъ со-
діетатъ се алкътвеще де онт пѣкъ ла 9
сѣте де персоане. Поате къ нікѣрі дін ле-
те нѣ се вѣд атѣтѣ фѣтосеці адѣпате
ла зн лок. Регъла де а нѣ поѣті дінтр'о
фаміліе маі мѣлт де кѣт треі персоане,
фаче не президенте съ нѣ пріітѣскъ не а-
челѣ, каре нѣ ле плак. Фінд доѣ персо-
ане къ меріт де о потривъ, фѣтѣсѣдѣ се
протімісеще.

Мѣлте фаміліі с'аѣ мѣхпіт пѣкъ ла
моарте дін зртѣріле президентелор; ші
знѣі роб дін Африка нѣ доате съ і фіе маі
мѣлт фрікъ де вічѣл стѣпѣпѣлѣі сѣѣ, де-
кѣт челор д'днтѣі фаміліі але Енглітері
де ідеѣ де а нѣ фі прііміте ла ачесте Ал-
макс.

О дамъ тѣпѣрѣ а мѣріт де кѣрѣнд
де інімъ рѣ, пентрѣ къ президентеле н'аѣ
прііміт'о ла Алмакс; дін ніче прічіні, каре
нѣмаі лор аѣ фост кѣносіѣте. Дофторѣл,
каре днцелесесе прічїна доадеі, са адресат
ел сінгѣр ла дналѣл трівѣнал, рѣгѣндѣ-
се, съ фіе пріімітѣ, дар дн задар; челе
шасе dame н'аѣ воіт се скіпѣе хотѣрѣрѣ
че фѣкѣсерѣ.

I. N. T. V. 8.

Иартъмъ соро
 Ъитъмї грешала,
 Гонеце ръэл
 Че м' а дичинс.

Рънит де тине
 Сѣлетъмї вате,
 Де гроазъ маре
 Де тот копринс.

Инима'мї аре
 О агъсаре
 Сѣнцелен вине
 Авиа дл синц.

Негре дн виацъ
 Тоате дмї паре,
 Кредетъ Соро
 Де лок пѣц минц.

Иендї кз пѣтере
 Сингъръ 'н лѣме
 Астъ дърере
 Амї ръспандї.

Це дат дин черврі
 Дърерї амаръ
 Патимї маї греле
 А потолї.

Орї каре фїре,
 Орї чїне 'плѣме
 Извинд одатъ
 Поате ерта.

Нѣмаї тѣ соро
 Те въз маї крѣдъ,
 Мика'мї грешалъ
 Нѣ подї вїта.

Ъитъмї грешала,
 Без к'ам фѣкѣто
 Орвїт де зелѣл
 Чед 'ам жертфїт.

Те ѡбеам фоарте,
 Тѣ щїї преа вїне
 Нам пѣтѣт креде,
 Фї линїдїт.

Есте вр'о фантъ
 Сѣдї плакъ цїе?
 Сѣ даѣ прїв апъ
 Сѣ мерг прїв фок.

Веї ведеа днсѣдї
 К' аморъмї фаче
 Че кз пѣтїнцъ
 Нѣ е' де лок.

Оаре вїтатаї
 Аша де'ндатъ
 Браделе ачелеа
 Че те стрѣнцѣа.

Иним'амї днсѣ
 Спѣнеа д'атѣнчеа
 Къ чеа дин вртъ
 Оаръ ереа.

Ъмвлат щїї вїне
 Дн пѣсїмдїре'мї
 Мѣпадї ла въземї
 А апропіа.

Иар тѣ трѣгнд'о:
 Зїчеаї к' аморъл
 Ачесте форте
 Делок нѣ вреа.

Трѣгнд, дар мѣпа
 Те трѣсенї тоатъ;
 Възї д' атѣнчеа
 Кз м' аї лѣсат.

Аскѣлтъ Соро!
 Ъитъмї грешала;
 Сѣнт дн кредїнцъ,
 Невїноват,

M. K.